

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

ODBOR DOZORU A KONTROLY VEŘEJNÉ SPRÁVY

METODICKÉ DOPORUČENÍ K POSTUPU POVINNÝCH SUBJEKTŮ PODLE ZÁKONA Č. 106/1999 SB., O SVOBODNÉM PŘÍSTUPU K INFORMACÍM

2

Sazebník úhrad za poskytování
informací obcemi jako povinnými
subjekty

podle právního stavu
k 1. říjnu 2009

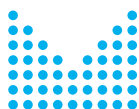
ODBOR
DOZORU A KONTROLY VEŘEJNÉ SPRÁVY
MINISTERSTVA VNITRA
2009

METODICKÉ DOPORUČENÍ K POSTUPU POVINNÝCH SUBJEKTŮ PODLE ZÁKONA Č. 106/1999 SB., O SVOBODNÉM PŘÍSTUPU K INFORMACÍM

2

Sazebník úhrad za poskytování
informací obcemi jako povinnými
subjekty

www.mvcr.cz/odk

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

METODICKÉ DOPORUČENÍ K POSTUPU POVINNÝCH SUBJEKTŮ PODLE ZÁKONA Č. 106/1999 SB., O SVOBODNÉM PŘÍSTUPU K INFORMACÍM

Sazebník úhrad za poskytování informací obcemi jako povinnými subjekty

Vydává: Ministerstvo vnitra České republiky, odbor dozoru a kontroly veřejné správy,
nám. Hrdinů 3, 140 21 Praha 4

Autor: JUDr. Adam Furek

Odsouhlaseno: odborem legislativy a koordinace předpisů Ministerstva vnitra

Schválila: Ing. Marie Kostruhová

Grafická úprava a tisk: Tiskárna Ministerstva vnitra, p. o., Bartůňkova 1159/4, 149 01, Praha 4

Počet stran: 36

Místo a rok vydání: Praha, 2009

OBSAH

ÚVODNÍ SLOVO	6
ÚVOD	7
I. OBECNĚ K SAZEBNÍKU ÚHRAD	8
I.1 Povinnost vydat sazebník a jeho vztah k úhradě nákladů při vyřizování konkrétní žádosti o poskytnutí informací	8
I.2 Působnost, v níž obec vydává sazebník	9
I.3 Orgán obce oprávněný sazebník vydat	9
I.4 Forma vydání sazebníku	10
I.5 Zveřejnění sazebníku	11
II. SAZBY ÚHRADY NÁKLADŮ ZA POSKYTNUTÍ INFORMACÍ	12
II.1 Obecně ke způsobu stanovení sazby úhrady	12
a) sazba v konkrétní výši nebo odkazem?	12
b) vztah sazby úhrady nákladů a skutečných nákladů povinného subjektu, spojených s hrazenou činností	13
II.2 Sazba úhrady za pořízení kopií (§ 4 nařízení)	13
II.3 Sazba úhrady za opatření technických nosičů dat (§ 5 nařízení)	15
II.4 Sazba úhrady za odeslání informací žadateli (§ 6 nařízení)	15
II.5 Sazba úhrady za mimořádně rozsáhlé vyhledání informací (§ 7 nařízení)	16
II.6 „Osvobození“ od úhrady nákladů (§ 3 odst. 3 nařízení)	18
II.7 Způsob úhrady nákladů	19
III. POSTUP MINISTERSTVA VNITRA PŘI PŘEZKUMU ZÁKONNOSTI SAZEBNÍKU ÚHRAD	20
Z RELEVANTNÍ JUDIKATURY	22
PŘÍLOHY	25
Příloha č. 1: Nařízení č. 173/2006 Sb.	25
Příloha č. 2: Vzor sazebníku (základní) – doporučená podoba	27
Příloha č. 3: Vzor oznámení o výši úhrady za poskytnutí informace	29
Varianta 1 (při mimořádně rozsáhlém vyhledání informací)	29
Varianta 2 (bez mimořádně rozsáhlého vyhledání informací, ale s podrobnou specifikací poskytovaných kopií)	31
Poznámky	33

ÚVODNÍ SLOVO

Dostává se Vám do rukou metodické doporučení k činnosti územních samosprávných celků, které pro Vás připravil odbor dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra. Jedná se o nedílnou součást řady metodických doporučení, která by měla přispět ke zvýšení míry informovanosti územních samosprávných celků. Obsažené informace jsou cíleny na pomoc územním samosprávným celkům, a to především v problematikách spadajících do tzv. samostatné působnosti. Tématická zaměření jednotlivých metodických doporučení jsou vybírána na základě podnětů a dotazů, se kterými se odbor dozoru a kontroly veřejné správy setkává nejčastěji. V případě změny právních výkladů v souvislosti s přijetím nových zákonů budou metodické pomůcky průběžně aktualizovány.

Věříme proto, že metodické doporučení přispěje k usnadnění Vaší každodenní činnosti.

Praha, září 2009

Ing. Marie Kostruhová

ředitelka odboru dozoru a kontroly veřejné správy

ÚVOD

Ministerstvo vnitra se při výkonu dozoru a kontroly nad samostatnou působností obcí podle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů (dále jako „zákon o obcích“), stále častěji setkává s pochybeními při vydávání a zveřejňování *sazebníku úhrad za poskytnutí informací* podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jako „sazebník úhrad“ a „InfZ“). Nedostatků zpravidla spočívají ve výši sazeb úhrad za poskytování informací a v (ne)zveřejňování sazebníku.

Sazebník úhrad má povahu dozorovatelného aktu ve smyslu § 124 zákona o obcích, a proto se Ministerstvo vnitra rozhodlo zpracovat metodické doporučení, které by obcím poskytlo základní návod pro zpracování sazebníku (zejména pro stanovení výše sazeb) a zároveň je seznámilo s hledisky, z nichž Ministerstvo vnitra při přezkoumávání zákonnosti sazebníku vychází. Metodické doporučení je určeno především malým a středním obcím a městům, pravidla v něm stanovená jsou však obecně aplikovatelná a Ministerstvo vnitra z nich bude přiměřeně vycházet i v případě větších měst a statutárních měst, krajů a hlavního města Prahy.

Metodické doporučení je rozděleno do tří částí. *První část* se zabývá některými obecnými problémy spojenými s povinností vydat sazebník úhrad, zejména určením orgánu obce oprávněného k jeho vydání, formou vydání sazebníku a jeho vazbou na oprávnění obce žádat úhradu za poskytnutí informací v konkrétním případě. *Druhá část* podrobně rozebírá pravidla pro stanovení jednotlivých sazeb úhrad. Ve *třetí části* je shrnut postup Ministerstva vnitra při přezkumu zákonnosti sazebníku, včetně způsobu, jímž obec může v rámci dozoru prokázat oprávněnost výše stanovených sazeb. V přílohách uvádíme vzorový sazebník úhrad a vzor oznámení o výši úhrady při vyřizování žádosti o poskytnutí informací, dále text nařízení č. 173/2006 Sb., o zásadách stanovení úhrad a licenčních odměn za poskytování informací podle zákona o svobodném přístupu k informacím a přehled vybraných soudních rozhodnutí vztahujících se k úhradě nákladů za poskytnutí informací.

I. OBECNĚ K SAZEBNÍKU ÚHRAD

InfZ v § 17 opravňuje povinný subjekt, aby v souvislosti s poskytováním informací¹ žádal úhradu ve výši, která nesmí přesáhnout náklady spojené s pořízením kopií, opatřením technických nosičů dat a s odesláním informací žadateli, přičemž povinný subjekt může žádat úhradu i za mimořádně rozsáhlé vyhledání informací. S § 17 pak souvisí ustanovení § 5 odst. 1 písm. f) InfZ, podle kterého musí povinný subjekt ve svém sídle a ve svých úřadovněch zveřejnit² *sazebník úhrad za poskytování informací* (podle § 5 odst. 4 InfZ musí být tento sazebník zveřejněn též způsobem umožňujícím dálkový přístup³). Postup pro výpočet úhrady za poskytnutí informací v konkrétním případě, jakož i postup pro stanovení obecných sazeb úhrad v sazebníku, upravuje na základě § 21 odst. 2 InfZ nařízení vlády č. 173/2006 Sb., o zásadách stanovení úhrad a licenčních odměn za poskytování informací podle zákona o svobodném přístupu k informacím (dále jako „nařízení č. 173/2006 Sb.“).

I.1 Povinnost vydat sazebník a jeho vztah k úhradě nákladů při vyřizování konkrétní žádosti o poskytnutí informací

V souvislosti se sazebníkem úhrad vyvstává především otázka, zda **obec musí sazebník úhrad vždy vydat**. Z díkce § 5 odst. 1 InfZ by se sice mohlo zdát, že povinný subjekt sazebník vydat musí, InfZ však povinnému subjektu v § 17 umožňuje, aby se sám rozhodl, zda úhradu nákladů za poskytnutí informací vůbec bude uplatňovat (případně zda bude požadovat úhradu pouze některých zákonem stanovených nákladů). Pokud se tedy povinný subjekt rozhodne úhradu nákladů za poskytování informací vůbec neuplatňovat, není samozřejmě ani důvod, aby vydával sazebník, neboť jeho vydání by bylo ryze formálním úkonem. Obec jako povinný subjekt proto nebude muset sazebník vydat, pokud se rozhodne úhradu za poskytnutí informací podle InfZ vůbec nepožadovat. Toto pravidlo nicméně platí i opačně – jestliže obec sazebník úhrad nevydá vůbec (bez ohledu na důvod), pak se zbavuje možnosti žádat úhradu nákladů, neboť nevydáním sazebníku předem deklarovala, že se úhrady nákladů za poskytnutí informací domáhat nebude.^{4,5}

Podle § 3 odst. 2 nařízení č. 173/2006 Sb. *vydává povinný subjekt sazebník na dobu účet-*

1 Oprávnění žádat úhradu nákladů za poskytnutí informace se netýká pouze písemně podaných žádostí o poskytnutí informací, tedy těch, na jejichž vyřizování se vztahuje procesní postup uvedený v § 14 až 16a InfZ. Z ustanovení § 13 odst. 3 InfZ totiž vyplývá, že úhradu nákladů lze žádat i za poskytnutí informace na základě ústně podané žádosti.

2 § 3 odst. 4 InfZ: **Zveřejněnou informací** pro účel tohoto zákona je taková informace, která může být vždy znovu vyhledána a získána, zejména vydaná tiskem nebo na jiném nosiči dat umožňujícím zápis a uchování informace, vystavená na úřední desce, s možností dálkového přístupu nebo umístěná v knihovně poskytující veřejné knihovnické a informační služby podle knihovního zákona.

3 § 3 odst. 2 InfZ: **Možností dálkového přístupu** pro účel tohoto zákona je přístup k informacím neomezeného okruhu žadatelů pomocí sítě nebo služby elektronických komunikací.

4 Z hlediska právní jistoty žadatelů o poskytnutí informací je přitom oprávnění povinného subjektu žádat úhradu podmíněno nejen stanovením a zveřejněním sazebníku, ale též tím, že se tak stalo ještě před přijetím žádosti o poskytnutí informací.

5 Přiměřeně by tento závěr mohl platit i pro jednotlivé sazby úhrad – jestliže obec v sazebníku např. neuvede výši úhrady za mimořádně rozsáhlé vyhledání informace, pak tím zřejmě dává najevo, že za toto vyhledání informace úhradu požadovat nebude.

ního období. Dojde-li však v průběhu účetního období k podstatné změně podmínek, za nichž byly určeny náklady, podle kterých byly stanoveny sazby, vydá povinný subjekt nový sazebník. V praxi se však nezdá stávat, že obce po skončení účetního období nový sazebník již nevydávají a nadále aplikují sazebník platný pro předchozí účetní období. Takový postup je přitom možné akceptovat tehdy, jestliže se stanovené výše sazeb oproti předchozímu účetnímu období nezměnily, resp. jestliže se obec rozhodla stanovené sazby nezvyšovat (z povahy úhrady nákladů podle InfZ totiž vyplývá, že obec může žádat úhradu i v nižší výši než kolik činí skutečné náklady; zákon pouze vylučuje žádat úhradu vyšší). Obec tím sice sebe samu *de facto* připravuje o možnost domoci se plné úhrady nákladů, neboť je nucena aplikovat sazby dle původního sazebníku, tedy sazby nižší,⁶ avšak sazebník se uplynutím daného účetního období pouze z tohoto důvodu nedostává do rozporu se zákonem.

Shrnutí: Přestože nevydání sazebníku obcí samo o sobě nelze považovat za porušení zákonné povinnosti, které může být při kontrole samostatné působnosti obce předmětem kontrolního zjištění, je vhodné, aby obec sazebník předem vydala, neboť v opačném případě se zbavuje možnosti požadovat úhradu nákladů při vyřizování konkrétních žádostí o poskytnutí informací. Je rovněž nutné, aby sazebník byl v souladu s § 3 odst. 2 nařízení č. 173/2006 Sb. vydán vždy pro každé účetní období.

I.2 Působnost, v níž obec vydává sazebník

Podle § 2 odst. 1 InfZ mají povinnost poskytovat informace vztahující se k jejich působnosti mj. *územní samosprávné celky a jejich orgány*. Podle § 20 odst. 6 InfZ jsou informace, které se týkají přenesené působnosti územního samosprávného celku, poskytovány⁷ v přenesené působnosti, a to jako součást té přenesené působnosti, jíž se požadované informace týkají, tedy např. informace o stavebním řízení jsou poskytovány v rámci výkonu přenesené působnosti podle stavebního zákona (*a contr.* rovněž platí, že žádosti o informace, které se týkají samostatné působnosti, budou vyřizovány v samostatné působnosti). Součástí „poskytování informací“ přitom je i uplatňování požadavku *úhrady nákladů* při vyřizování konkrétní žádosti o informace a i to je proto realizováno v rámci působnosti, jíž se informace týkají (byť se úhrada stává příjmem rozpočtu obce).

InfZ však ve vztahu k *obcím* jako povinným subjektům (povinné subjekty jsou v případě územních samosprávných celků obce a kraje a nikoli samostatně též jejich orgány) působnost, v níž jsou vydávány *sazebníky úhrad*, neupravuje. S přihlédnutím k § 8 zákona o obcích je proto třeba dovodit, že stanovení sazebníku úhrad je obcemi realizováno v rámci jejich samostatné působnosti.

I.3 Orgán obce oprávněný sazebník vydat

InfZ ani zákon o obcích rovněž neurčují orgán, do jehož pravomoci vydání sazebníku náleží

⁶ Vzhledem k neexistenci relevantní judikatury však nelze vyloučit, že by se soudy s tímto názorem neztotožnily a dovodily by, že při nevydání sazebníku pro nové účetní období by povinný subjekt úhradu žádat nemohl. Obce by proto ve svém vlastním zájmu měly sazebník pro každé účetní období vydávat znovu.

⁷ „Poskytováním informací“ je zde třeba rozumět *celý postup při vyřizování žádostí o informace*. Kromě toho z § 4 odst. 1 InfZ vyplývá, že *poskytováním informací* je nejen jejich vydání na základě žádosti, ale též jejich zveřejňování, včetně dobrovolného zveřejňování podle § 5 odst. 7 InfZ.

(za takové ustanovení nelze považovat § 103 odst. 4 písm. e/ zákona o obcích, které sice ukládá starostovi odpovědnost za informování o činnosti obce, nikoli však oprávnění rozhodovat o způsobu vyřízení žádostí či o jiných úkonech obce jako povinného subjektu dle InfZ). Vydání sazebníku úhrad je proto **součástí tzv. zbytkové pravomoci rady obce podle § 102 odst. 3 zákona o obcích**, a to se všemi důsledky z toho plynoucími, tedy včetně možnosti svěřit jeho vydání starostovi nebo obecnímu úřadu, resp. včetně možnosti zastupitelstva obce vyhradit si tuto pravomoc a sazebník vydat samo.⁸ **V obcích, kde se rada obce nevolí, bude vydání sazebníku patřit do pravomoci starosty obce** (§ 99 odst. 2 zákona o obcích)

V případě územních samosprávných celků jsou povinnými subjekty (navzdory ne zcela přesné dikci § 2 odst. 1 InfZ) územní samosprávné celky a nikoli samostatně též jejich orgány, a proto se pro obec jako povinný subjekt vydává pouze jeden sazebník a ne více sazebníků pro každý obecní orgán zvlášť (obecním orgánem je též obecní policie, takže obcí stanovený sazebník se vztahuje i na ni). Je však nutné upozornit, že samostatnými povinnými subjekty v postavení veřejných institucí jsou obcí zřízené příspěvkové organizace, její organizační složky, školské právnické osoby i obcí ovládané vlastněné obchodní společnosti⁹, a tyto povinné subjekty si proto musí stanovit svůj vlastní sazebník úhrad (bez dalšího nemohou využívat sazebník vydaný svou zřizovatelskou obcí).

I.4 Forma vydání sazebníku

Forma vydání sazebníku záleží na zvyklosti v dané obci. Jednotlivé sazby úhrad mohou být přímou součástí textu příslušného usnesení, mohou však být uvedeny ve zvláštním dokumentu, který bude usnesením pouze schválen jako jeho příloha (*rada obce schvaluje sazebník..., který je přílohou tohoto usnesení*). Je vhodné, aby byl sazebník označen slovy „sazebník úhrad za poskytování informací“ a doplněn o odkaz na InfZ. Je rovněž vhodné, aby zveřejněný text sazebníku obsahoval odkaz na usnesení orgánu obce, jímž byl schválen (pokud jej vydala rada nebo zastupitelstvo obce), aby byl opatřen datem vydání a podpisem oprávněné osoby (zpravidla starostou obce), případně též razítkem. Přestože ani jedna z popsaných náležitostí není povinnou, lze jejich uvedení doporučit zejména ke zvýšení právní jistoty žadatelů o informace. Jestliže byl sazebník přímou součástí schvalovacího usnesení, pak doporučujeme zveřejnit celý text usnesení a opatřit jej identickými údaji.

V praxi může být položena otázka, zda sazebník lze vydat též formou *obecně závazné vyhlášky*, tedy formou právního předpisu obce. Přestože by se jednalo o formu zcela nevhodnou, neboť sazebník sám má povahu nikoli normy chování, ale spíše informativního úkonu obce, není možné pouze ve vydání sazebníku formou obecně závazné vyhlášky spatřovat porušení zákona (nezákonnost této obecně závazné vyhlášky), protože sazebník nestanoví třetím osobám žádné povinnosti. **Vydání sazebníku úhrad obecně závaznou vyhláškou ovšem není vhodné a obce by tuto formu neměly užívat.**¹⁰

⁸ Vyhrazení pravomoci zastupitelstvem obce podle § 102 odst. 3 zákona o obcích, resp. § 84 odst. 4 zákona o obcích může být provedeno samostatným usnesením, jímž si zastupitelstvo v určité věci vyhradí rozhodnutí (buď *ad hoc* nebo obecně pro identická rozhodnutí do budoucna). Vyhrazení však může být učiněno i „fakticky“ tím, že zastupitelstvo obce v dané záležitosti přímo rozhodne (např. schválí sazebník), aniž by zvláštním usnesením tuto pravomoc na sebe atrahovalo.

⁹ Viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. května 2008, č. j. 8 As 57/2006-67, publikovaný pod č. 1688 ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č. 10/2008.

¹⁰ Sazebník sám o sobě má povahu buď usnesení nebo opatření orgánu obce (viz § 124 odst. 1 zákona o obcích)

I.5 Zveřejnění sazebníku

InfZ řadí sazebník úhrad mezi tzv. povinné zveřejňované informace (viz § 5 odst. 1 a 4). To znamená, že povinný subjekt musí sazebník úhrad zveřejnit *ve svém sídle a ve svých úřadovnách* (tj. na pracovištích, které jsou umístěny „mimo sídlo“ povinného subjektu¹¹), a to na *místě, které je všeobecně přístupné*, včetně *možnosti pořídit si kopii*. Takovým místem může (ale nemusí) být úřední deska. Postačí, je-li sazebník zveřejněn např. na informační tabuli ve společných prostorách obecního úřadu. Z pojmu *zveřejnění* však plyne, že sazebník by měl být zveřejněn po celou dobu své platnosti, nestačí tedy např. jeho umístění po určitou dobu na úřední desce nebo informační tabuli. Sazebník by měl být umístěn tak, aby se s ním mohl seznámit každý, kdo se v sídle nebo v úřadovně povinného subjektu nachází, a to bez nutné součinnosti s pracovníky povinného subjektu.¹²

Povinný subjekt musí sazebník úhrad *zveřejnit též způsobem umožňujícím dálkový přístup*, což lze nejlépe splnit zveřejněním na internetové stránce obce. Způsob zveřejňování informací podle § 5 odst. 1 a 4 InfZ upravuje prováděcí vyhláška č. 442/2006 Sb., kterou se stanoví struktura informací zveřejňovaných o povinném subjektu způsobem umožňujícím dálkový přístup, ve znění vyhlášky č. 416/2008 Sb. Podle § 2 odst. 1 této vyhlášky zveřejňuje povinný subjekt povinné informace v 17 bodové struktuře, přičemž sazebník úhrad je zveřejňován v rámci položky č. 15.1 buď textovou informací nebo hypertextovým odkazem. Je samozřejmé, že zveřejněný sazebník „na internetu“ musí obsahově odpovídat sazebníku schválenému (ke způsobu zveřejnění viz výše kapitola I.4).¹³

Z povahy sazebníku jako povinné zveřejňované informace vyplývá, že musí být zveřejněn po celou dobu své platnosti. InfZ však nestanoví dobu, která může uplynout ode dne jeho přijetí do jeho zveřejnění. Protože se podle § 20 odst. 4 InfZ užijí při jakémkoli postupu podle tohoto zákona základní zásady činnosti správních orgánů, upravené ve správním řádu (zákon č. 500/2004 Sb.), tedy i § 6 odst. 1 tohoto zákona, měl by být sazebník zveřejněn bez zbytečných průtahů po svém přijetí. Zveřejnění sazebníku je přitom pouhým administrativním úkonem, a proto by tato povinnost měla být splněna, s výjimkou důvodů hodných zvláštního zřetele, nejdéle do 15 dnů ode dne přijetí sazebníku (15 dní tvoří „obecnou“ lhůtu pro poskytování informací podle InfZ).¹⁴

Shrnutí: Obec není povinna sazebník zveřejnit na své úřední desce. Je však povinna zveřejnit jej ve svém sídle a ve svých úřadovnách na přístupném místě, tedy tak, aby k němu měl každý přístup bez součinnosti s pracovníky povinného subjektu. Sazebník musí být zveřejněn po celou dobu své platnosti. Současně musí být zveřejněn způsobem umožňujícím dálkový přístup, nejlépe na internetu, a to v souladu s vyhláškou č. 442/2006 Sb. Každý musí mít možnost pořídit si jeho kopii.

v závislosti na tom, který orgán a jakým způsobem sazebník stanovil.

11 Sazebník úhrad by měl být zveřejněn nejen v sídle obecního úřadu, ale též v *úřadovně* obecní (městské) policie (ledaže by obecní policie sdílela společné prostory s obecním úřadem). Obecní policie je totiž orgánem obce – povinného subjektu a její pracoviště je tudíž jednou z úřadoven povinného subjektu.

12 Povinnost zveřejnit sazebník proto nebude splněna např. tehdy, jestliže obec seznámí s obsahem sazebníku pouze na požádání.

13 Podle § 5 odst. 7 InfZ lze sazebník úhrad zveřejnit i dalšími v místě vhodnými způsoby, např. publikací v obecních novinách, sdělením v místním rozhlasu apod. Jedná se však pouze o doplňkové zveřejnění, které nemůže nahradit zveřejnění v souladu s § 5 odst. 1 a 4 InfZ.

14 viz poznámka č. 4.

II. SAZBY ÚHRADY NÁKLADŮ ZA POSKYTNUTÍ INFORMACÍ

II.1 Obecně ke způsobu stanovení sazby úhrady

Jak již bylo výše zmíněno, InfZ podrobnosti pro určení výše konkrétních sazeb úhrad blíže nevymezuje, vyplývá z něj však, že povinný subjekt může žádat úhradu nikoli jakýchkoli nákladů, které s vyřizováním žádosti o poskytnutí informace měl, ale pouze nákladů výslovně uvedených v InfZ, tedy *nákladů spojených s pořízením kopii, opatřením technických nosičů dat, s odesláním informací žadateli a za mimořádně rozsáhlé vyhledání informací*. Podrobný způsob stanovení úhrady každého z těchto nákladů pak blíže určuje nařízení č. 173/2006 Sb.

To ovšem znamená, že ani sazebník úhrad nemůže stanovit sazby za jiné než zákonem předpokládané náklady, a i tyto lze stanovit pouze způsobem vyplývajícím z nařízení č. 173/2006 Sb. **Jestliže by sazebník úhrad stanovil k úhradě jiné náklady nebo jestliže by výši konkrétní sazby nákladů stanovil v rozporu s metodikou plynoucí z nařízení č. 173/2006 Sb., byl by v této části v rozporu s nařízením č. 173/2006 Sb., resp. s § 17 InfZ a v této části by byl předmětem dozorových opatření ze strany Ministerstva vnitra** (výzva k nápravě, pozastavení výkonu, návrh správnímu soudu na zrušení příslušné části sazebníku).

a) sazba v konkrétní výši nebo odkazem?

Nařízení č. 173/2006 Sb. v § 2 odst. 3 ukládá, aby povinný subjekt výši úhrady stanovil na základě jednotkových sazeb, pokud je to možné. Pokud nikoli, stanoví ji jiným prokazatelným způsobem, zejména na základě individuální kalkulace nákladů. Ačkoli se toto pravidlo výslovně vztahuje k určení výše úhrady v konkrétním případě, je směrodatné i pro způsob stanovení sazeb v sazebníku. Sazebník by proto měl **v zásadě stanovit konkrétní jednotkovou částku spojenou s určitým nákladem**. Pouze tam, kde takový způsob není možný, lze **akceptovat, pokud sazebník odkáže na náklady, které vzniknou až v souvislosti s vyřizováním konkrétní žádosti**. Příkladem mohou být *náklady za poštovní služby*, pro jejichž vyčíslení lze odkázat např. na „ceník České pošty“ (*úhrada za odeslání informace žadateli bude účtována podle ceníku České pošty s. p. apod.*). Odkaz na konkrétní náklady však může být užit i u jiných sazeb (v podstatě jen s výjimkou nákladů na mimořádně rozsáhlé vyhledání informací), např. pokud bude žadatel požadovat kopii dokumentu atypického formátu, lze v sazebníku pro takový případ uvést, že úhrada bude účtována podle skutečně uhrazené ceny v kopírovacím centru.¹⁵

¹⁵ V případě individuální kalkulace nákladu je ovšem nutné, aby obec při vyřizování konkrétní žádosti o poskytnutí informací, resp. při uplatňování požadavku úhrady nákladů, **jejich výši náležitě prokázala**, a to nejen do spisu, který vede o vyřizování konkrétní žádosti o informace, ale i do oznámení žadateli o výši úhrady, neboť uplatněná výše úhrady je přezkoumatelná nadřízeným orgánem na základě stížnosti žadatele dle § 16a InfZ. Pokud obec kopie zhotovila před oznámením výše úhrady žadateli, je vhodné, aby do spisu založila kopii účetního dokladu, pokud nikoli, pak je třeba doložit předpokládanou cenu jinak, např. založením kopie ceníku obcí zvoleného kopírovacího centra do spisu. Podobně detailně je vhodné vyčíslit úhradu i v oznámení žadateli. V opačném případě se totiž obec vystavuje nebezpečí, že nadřízený orgán (krajský úřad) výši úhrady nepotvrdí.

b) vztah sazby úhrady nákladů a skutečných nákladů povinného subjektu, spojených s hrazenou činností

Podle § 3 odst. 2 nařízení č. 173/2006 Sb. *se sazby v sazebníku stanoví na základě aktuálních nákladů a odhadu jejich vývoje v příslušném účetním období podle platných účetních zásad.*

Z obsahového hlediska, tedy pro způsob výpočtu sazeb úhrad, platí, že konkrétní sazba musí, resp. měla by co nejpřesněji odpovídat *skutečným nákladům*, které obec s vyřizováním žádosti má, resp. může mít. Z povahy sazby jako *obecného* a zejména *předběžného* vyčíslení nákladů spojených s poskytováním informací ovšem vyplývá, že sazby zpravidla nebude možné určit s absolutní přesností, tedy tak, aby povinný subjekt byl vždy schopen „na korunu přesně“ prokázat jejich kalkulaci (např. náklady povinného subjektu spojené s pořizováním kopií jsou účetně evidovány bez bližšího rozlišování jako součást nákladů na administrativní činnost, což neumožňuje jejich následnou přesnou identifikaci). Je proto nutné, aby sazby byly odvozeny od nákladů, které obec s odpovídající činností (pořízením kopií, opatřením nosičů dat atd.) buď má, je-li schopna takto přesného vyčíslení (např. při odeslání informace poštou), nebo může mít (např. při pořizování kopií dokumentů). **Sazba úhrad nákladů by tedy v případě, že obec z objektivních důvodů není schopna jejich přesného vyčíslení, měla alespoň řádově odpovídat skutečným výdajům, které s poskytováním informací povinný subjekt bude (může) mít. Sazbu tedy nelze zvyšovat s cílem dosažení „zisku“ z poskytování informací (sazba však může být stanovena nižší, než jsou skutečné náklady).**

Z uvedených důvodů se proto Ministerstvo vnitra při přezkumu zákonnosti konkrétní výše sazby zaměřuje nikoli na posouzení, zda sazba zcela přesně odpovídá výdajům obce v dané oblasti, protože takový přezkum není reálně možný, ale na posouzení, zda **výše sazby řádově odpovídá nákladům, které obec s danou činností má nebo může mít, tzn. zda výše sazby není objektivně nepřiměřená. Jinak řečeno přezkum výše sazeb nutně může být založen pouze na posouzení jejich adekvátnosti a nikoli jejich absolutní přesnosti. Jestliže sazby úhrad nevybočují z objektivně akceptovatelné výše (zejména z hlediska srovnání s obdobnými náklady jiných povinných subjektů či s cenami v komerční sféře), lze jejich výši považovat za odpovídající zákonu.**

II.2 Sazba úhrady za pořízení kopií (§ 4 nařízení)

Podle § 4 odst. 1 nařízení č. 173/2006 Sb. *stanoví povinný subjekt v sazebníku sazby za pořízení 1 kopie v závislosti na druhu kopie a použité technologii kopírování.*¹⁶ Sazba by tedy měla být stanovena konkrétní částkou ve vazbě na formát kopie (např. A4, A3 apod.) a na způsob jejího provedení (jednostranná, oboustranná, barevná, černobílá). Pokud obec určitý způsob kopie nepořizuje sama vlastním zařízením (např. atypické formáty), lze pro takové případy v sazebníku uvést, že úhrada bude stanovena „podle individuální kalkulace“, případně „podle ceny u komerčního poskytovatele“. V rámci sazby za pořízení kopií může obec stanovit i sazbu za *tisk na tiskárně* (jedná se vlastně o pořízení kopie záznamu uloženého v PC) i sazbu za *poř-*

¹⁶ V případě informací obsažených v publikacích a tiskovinách vydávaných povinným subjektem se výše úhrady stanoví ve výši ceny za příslušný výtisk, poskytuje-li se informace formou prodeje tohoto výtisku (§ 4 odst. 2 nařízení č. 173/2006 Sb.).

zení datové (elektronické) podoby požadované informace, tedy za „naskenování“ dokumentu (v tomto případě jde o pořízení kopie do elektronického záznamu).¹⁷

Povinný subjekt může „jednotkovou sazbu“ za poskytnutí kopie stanovit **přesným výpočtem**, pokud je schopen na základě svých účetních nebo jiných záznamů přesně vyčíslit náklady na pořizování kopií. Pokud by povinný subjekt zvolil tuto cestu, mohl by při výpočtu zohlednit *veškeré*, osobní i věcné, *náklady* na provoz kopírovací techniky (papír, toner, oprava, údržba, pořízení stroje, obsluhu kopírovacího stroje apod.), přičemž jednotková sazba za jednu kopii by byla dána podílem těchto nákladů a celkového počtu kopií pořízených za dané časové období.

Zjevná nepraktičnost (a patrně i nereálnost) uvedeného způsobu stanovení sazby, daná tím, že povinné subjekty zpravidla nebudou schopny přesně určit ani *náklady* ani *celkový počet pořízených kopií*, neboť náklady spojené s provozem kopírovacích strojů, jejich údržbou, s provozem tiskáren apod. obvykle nejsou evidovány odděleně od ostatních nákladů spojených s administrativním provozem povinného subjektu (oddělené vykazování těchto specifických administrativních nákladů nepředpokládají ani příslušné účetní předpisy), pak vede k možnosti akceptovat **stanovení jednotkové sazby jejím „kvalifikovaným odhadem“, resp. na základě „v místě obvyklé komerční ceny“**. Sazbu za pořízení kopie proto bude možno považovat za *adekvátní* i tehdy, jestliže její výše bude přibližně odpovídat cenám kopií v komerčních kopírovacích centrech v sídle obce nebo v jejím okolí. Přitom by bylo možné akceptovat i částku přiměřeně vyšší, neboť tyto subjekty mohou mít oproti obci náklady ve skutečnosti nižší např. z důvodu objemu zakázek, celkově nižších provozních nákladů, konkurenčního boje apod. **Ministerstvo vnitra proto při přezkumu zákonnosti stanovené sazby úhrady za kopie považuje sazbu za kopii za souladnou s InfZ a nařízením č. 173/2006 Sb. tehdy, jestliže její výše řádově odpovídá ceně za srovnatelné kopie v komerčních kopírovacích centrech.**

Jako sporné se jeví, zda povinný subjekt může při kalkulaci sazby za pořízení kopií do této sazby zahrnout i *náklady na plat (mzdu) pracovníka, který kopírovací přístroj obsluhuje*, případně *náklady spojené se zhotovením kopie v komerčním kopírovacím centru* (např. náklady na dopravu). Zatímco úhradu nákladů na obsluhu kopírovacího přístroje je možné v jednotkové sazbě zohlednit¹⁸ (ovšem obec by musela při přezkumu sazebníku přesně prokázat, jaká částka odpovídá pořízení jedné kopie), úhradu za „vedlejší“ náklady spojené se zhotovením kopie v komerčním centru by promítnout přímo do jednotkové sazby možné nebylo (sazba je totiž obecná a takový náklad vzniká jen v souvislosti s vyřizováním konkrétní žádosti), nelze ovšem vyloučit, že by takové náklady byly obcí uplatněny *ad hoc* při vyřizování konkrétní žádosti o poskytnutí informací (obec by takový požadavek musela ovšem přesně prokázat). **I v případě, že obec v sazbě za pořízení kopie zohlední osobní náklady, platí, že celková**

¹⁷ Lze připomenout § 4 odst. 3 InfZ, který povinnému subjektu sice ukládá poskytovat informace ve formátech a jazycích podle obsahu žádosti, avšak povinný subjekt není povinen měnit formát informace, pokud by taková změna pro něj byla nepřiměřenou zátěží (v takovém případě se žádost vyřídí poskytnutím informace v podobě, v níž existuje). Jinak řečeno povinný subjekt není povinen z písemné podoby dokumentu vytvářet jeho elektronickou podobu, pokud by taková změna pro něj byla nepřiměřenou zátěží (např. pro velké množství dokumentů, pokud nemá příslušnou techniku apod.).

¹⁸ Náklady na pořízení kopie tedy jsou jak *náklady věcné* (papír, toner do tiskárny apod.), tak *náklady osobní*. Ty však nelze stanovit vedle sazby za kopírování jako zvláštní sazbu, nicméně povinný subjekt je může zohlednit v celkové jednotkové ceně za kopie (povinný subjekt by v sazebníku sice mohl jednotkovou sazbu za kopii rozdělit na náklady věcné a náklady osobní, v takovém případě by však byla zákonnost sazby přezkoumávána součtem obou částek).

sazba za pořízení kopie musí být adekvátní, tedy musí přibližně odpovídat srovnatelným cenám za příslušné kopie (viz předchozí odstavec).

V případě pořízení kopie *tiskem* lze akceptovat jednotkovou sazbu v identické výši jako v případě pořízení *listinné kopie*. V případě kopie *naskenováním* by sazba zřejmě měla být nižší, neboť nejsou pořizovány listinné kopie. Pokud však obec dostatečně zdůvodní a prokáže, že sazba za skenování byla oprávněně stanovena v identické výši jako v případě listinné kopie (např. vyšší náklady na provoz skenovacího zařízení), pak lze i vyšší částku akceptovat.

V této souvislosti je nutné připomenout, že sazba úhrady za pořízení kopie nemůže být stanovena ve výši správního poplatku. Náklady na pořízení kopie podle InfZ totiž musí odpovídat (alespoň přibližně) *skutečným nákladům*, které povinný subjekt s jejím zhotovením má, resp. může mít. Správní poplatek má povahu odlišnou, neboť nevychází ze skutečných nákladů spojených s pořízením kopie dokumentu (správní poplatek za vydání stejnopisu, opisu, kopie, fotokopie etc. činí 50,- Kč za každou i započatou stránku a v případě pořízení kopie na kopírovacím stroji nebo tiskárně ve výši 15,- Kč).¹⁹

II.3 Sazba úhrady za opatření technických nosičů dat (§ 5 nařízení)

Podle § 5 nařízení č. 173/2006 Sb. *stanoví povinný subjekt v sazebníku sazby za 1 kus každého druhu technického nosiče dat, které odpovídají pořizovacím nákladům uvedeného nosiče pro povinný subjekt.*

Pro způsob stanovení této částky i pro posuzování její oprávněnosti se uplatní stejná kritéria jako v případě sazby za pořizování kopií. Povinný subjekt může jednotkovou sazbu určit podle **skutečných pořizovacích nákladů** stejně jako podle **obvyklé ceny**, přičemž Ministerstvo vnitra se i při přezkumu oprávněnosti této sazby zaměřuje na její adekvátnost porovnáním s prodejními cenami daného technického nosiče dat. Je vhodné, nikoli však povinné, poskytnout žadatelům možnost předat povinnému subjektu vlastní záznamové zařízení.

II.4 Sazba úhrady za odeslání informací žadateli (§ 6 nařízení)

Podle § 6 nařízení č. 173/2006 Sb. *stanoví povinný subjekt v sazebníku sazby úhrad nákladů na odeslání informací žadateli, které zahrnují balné a náklady na poštovní služby. Náklady na balné stanoví povinný subjekt paušální sazbou, náklady na poštovní služby tvoří cena uhrazená povinným subjektem provozovateli poštovních služeb.*

Způsob stanovení sazby úhrady nákladů na poštovní služby může být v zásadě dvojitý – povinný subjekt může **odkázat na ceník poštovních služeb příslušného poskytovatele** (zpravidla Česká pošta) nebo může **částky určit přímo v sazebníku**, ty by ovšem měly odpovídat částkám obcí využívaného poskytovatele poštovních služeb.²⁰ Naproti tomu sazba

¹⁹ Viz položka č. 3 Sazebníku uvedeného v příloze k zákonu č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, v platném znění.

²⁰ InfZ neurčuje, jakým způsobem má být žadateli informace odeslána, pokud je zaslána prostřednictvím provozovatele poštovních služeb (obyčejnou zásilkou, doporučenou zásilkou, s dodejkou apod.). Úvaha o způsobu

nákladů na balné by měla být stanovena **pausaální, avšak přiměřenou částkou**. Při dozoru je pak její přiměřenost (a tedy i soulad se zákonem) posuzována s ohledem na komerční ceny papírenských produktů. Je vhodné, pokud povinný subjekt žadateli umožní osobní odběr poskytovaných informací, samozřejmě bez úhrady nákladů na poštovní služby.

Jako sporné se jeví, zda povinný subjekt může v částce na poštovní služby uplatňovat i požadavek na úhradu telefonních sdělení (je-li informace poskytována telefonicky) nebo sdělení datovými zprávami (je-li informace poskytována e-mailovou zprávou). S ohledem na § 6 nařízení č. 173/2006 Sb., které počítá s odesláním písemných zpráv, lze ovšem mít za to, že náklady na odeslání informací jinými způsoby zohlednit nelze, a tedy ani sazby za ně nelze v sazebníku vymezit.

InfZ v § 17 umožňuje žádat úhradu za *odeslání informace žadateli*. Povinný subjekt proto nemůže v úhradě nákladů požadovat a ani do sazebníku úhrad stanovit úhradu za odeslání jiných zásilek žadateli (např. za zásilku s rozhodnutím o odmítnutí žádosti, se sdělením o odložení žádosti, s výzvou k upřesnění či doplnění žádosti a ani s oznámením o výši požadované úhrady). Přípustný by byl pouze požadavek na úhradu za odkaz na zveřejněnou informaci dle § 6 InfZ, což je vlastně svého druhu poskytnutí informace.

II.5 Sazba úhrady za mimořádně rozsáhlé vyhledání informací (§ 7 nařízení)

V praxi obcí činí největší obtíže stanovení sazby za mimořádně rozsáhlé vyhledání informací. Chyby bývají jak ve stanovení sazby bez vztahu k mimořádně rozsáhlému vyhledání informací, tak, a to především, v neodůvodněné, resp. v nepřezkoumatelné výši stanovené sazby.

Formálním nedostatkem, který však nemůže vést k závěru o nezákonnosti sazby úhrady za mimořádně rozsáhlé vyhledání informací, je její **stanovení bez výslovného vztahení k mimořádně rozsáhlému vyhledání informací**. Protože přímo ze zákona vyplývá, že při uplatňování úhrady nákladů je možné na základě § 17 InfZ žádat úhradu jen za mimořádně rozsáhlé vyhledání informace, není již nezbytně nutné, byť je to vhodné, aby tato skutečnost byla výslovně „opakována“ i v textu sazebníku. Ministerstvo vnitra v těchto případech obec upozorní na nepřesnost ve stanovení sazby i na to, že v konkrétním případě může stanovenou úhradu žádat pouze za podmínky mimořádně rozsáhlého vyhledání informací.

Složitější je posouzení **správnosti stanovení konkrétní výše sazby**. Podle § 7 nařízení č. 173/2006 Sb. *stanoví povinný subjekt v sazebníku hodinové sazby odvozené z nákladů na platy, případně mzdy a z ostatních osobních nákladů spojených s mimořádně rozsáhlým vyhledáním informací*. Konkrétní *hodinová sazba* tedy musí odrážet *skutečné platové náklady a osobní náklady* dané obce, spojené s mimořádně rozsáhlým vyhledáním informací.

Povinný subjekt proto má v zásadě dvě možnosti stanovení hodinové sazby.²¹ Může ji

doručení proto přísluší povinnému subjektu, který by měl zvolit způsob pro žadatele co nejehospodárnější při současném zachování jistoty povinného subjektu, že zásilka bude doručena a že povinný subjekt bude schopen její doručení prokázat (zejména z hlediska možného stíznostního přezkumu postupu povinného subjektu dle § 16a InfZ).

21 Pro situaci, kdy při konkrétním mimořádně rozsáhlém vyhledání informací nebude využita celá hodina vyhledání, lze v sazebníku buď stanovit, že hodinová sazba se vztahuje i na **započatou hodinu** nebo určit, že v takovém případě bude z hodinové sazby účtována její **adekvátní část**.

stanovit podle konkrétní výše platu pracovníka, který žádosti o informace vyřizuje, resp. který bude požadované informace vyhledávat, neboť úhrada se může vztahovat jen k vyhledávání informací a nikoli k jiným postupům při vyřizování žádostí (případně více takových pracovníků), není-li však takový postup možný, např. protože se na vyřizování žádostí podílí nebo mohou podílet v různém stupni všichni zaměstnanci, lze hodinovou sazbu odvodit od platových (a osobních) nákladů na všechny pracovníky povinného subjektu. **Hodinovou sazbu za mimořádně rozsáhlé vyhledání informace proto bude možné považovat za adekvátní tehdy, jestliže její výše nebude nepřiměřeně nebo nedůvodně odlišná (vyšší) oproti průměrným nákladům na hodinu práce pracovníka povinného subjektu.**

Pokud obec stanoví *hodinovou sazbu podle výše příjmu konkrétního pracovníka*, je vhodné celkovou výši platu tohoto pracovníka za určité časové období dělit počtem pracovních hodin na něj připadajících za dané období. Jestliže obec stanoví *hodinovou sazbu podle celkových platových nákladů*, může výši hodinové sazby určit buď podle celkových skutečných platových nákladů za předchozí rok (jiné adekvátní období) dělených počtem zaměstnanců a počtem pracovních hodin za toto období, nebo podle celkových platových nákladů, které jsou rozpočtovány v příslušném rozpočtu na daný rok, dělených počtem zaměstnanců (např. ke dni vydání sazebníku) a počtem pracovních hodin v tomto roce. Např. jestliže obec v rozpočtu na rok 2009 počítá s platovými náklady ve výši 8 mil. Kč, pak při 30 zaměstnancích a celkem 2008 pracovních hodin, které připadají na rok 2009, by se hodinová sazba za úhradu nákladů měla pohybovat okolo 133,- Kč. **Pokud obec neprokáže jiný způsob stanovení výše hodinové sazby (včetně jeho oprávněnosti), pak Ministerstvo vnitra v rámci výkonu dozoru posuzuje zákonnost hodinové sazby podle rozpočtem stanovených platových nákladů na daný rok, dělených součinem počtu zaměstnanců a počtu pracovních hodin v tomto roce. Hodinová sazba bude považována za adekvátní, pokud nebude nepřiměřeně nebo nedůvodně vyšší oproti takto získanému „platovému průměru“.**

Platovými náklady jsou jak částky vyplácené zaměstnancům, tak částky, které za zaměstnance povinně odvádí zaměstnavatel – povinný subjekt, tj. platy zaměstnanců, ostatní osobní výdaje, povinné pojistné na sociální zabezpečení, pojistné na zdravotní pojištění.

Zvláštní situace nastává v případě *obcí, které nemají zaměstnance a žádosti o informace tedy vyřizují přímo volení představitelé – starosta nebo místostarosta*. Rozdíl přitom bude též, jestliže tito představitelé vykonávají svou funkci jako uvolnění nebo ne. Pokud žádosti vyřizují uvolněný starosta nebo místostarosta, je plně akceptovatelné, je-li maximální výše hodinové sazby ve smyslu § 7 nařízení č. 173/2006 Sb. odvozena od měsíční odměny, která těmto veřejným funkcionářům náleží podle zákona o obcích a nařízení č. 37/2003 Sb. Přestože starosta ani místostarosta nemají striktně vzato žádnou „pracovní dobu“, lze při stanovení jejich hodinové sazby vycházet z 40 hodinové týdenní pracovní doby. Jako vhodné se jeví výši hodinové sazby určit podílem měsíční odměny za zvolené období (např. tří měsíců) a počtu pracovních hodin, které by na toto období celkem připadaly. Není samozřejmě nutné, aby stanovená sazba této metodice odpovídala zcela přesně (povinnému subjektu přitom nic nebrání, aby sazbu stanovil i nižší), nicméně by neměla být nepřiměřeně rozdílná (vyšší). Je-li starosta nebo místostarosta pro výkon funkce dlouhodobě uvolněn, bude přípustné (stejně jako v případě zaměstnanců), aby povinný subjekt do výpočtu zařadil i platby, které v souvislosti s měsíčními odměnami odvádí sám (tedy obcí placená část sociálního a zdravotního pojištění).

I v případě *obcí, které nemají žádné stálé zaměstnance a starosta ani místostarosta, kteří vyřizují žádosti o poskytnutí informací, nejsou pro výkon funkce uvolnění*, je samozřejmě

legitimní, aby obec za mimořádně rozsáhlé vyhledání informací požadovala úhradu nákladů. InfZ totiž mimořádně rozsáhlé vyhledání informací považuje za činnost, která jde „nad rámec“ běžného bezplatného vyhledávání informací povinnými subjekty, neboť při ní dochází ke zvýšenému vyřízení pracovníků povinných subjektů, a to do značné míry na úkor plnění ostatních povinností. Totožná situace přitom nastává i v případě „neuvolněného“ starosty či místostarosty – i oni se při mimořádně rozsáhlém vyhledání informací nemohou věnovat běžné agendě, kterou nadto vykonávají v zásadě bezplatně (bezplatnost výkonu funkce starosty či místostarosty proto není důvodem, který by znamenal nemožnost žádat úhradu za mimořádně rozsáhlé vyhledání informací v těchto případech).

Hodinová sazba by se v tomto případě mohla stanovit ve výši měsíční odměny, která by starostovi nebo místostarostovi připadala, pokud by pro výkon funkce byl dlouhodobě uvolněn (ovšem bez plateb na sociální a zdravotní pojištění). Alternativně se jeví jako přípustné stanovení hodinové sazby s využitím platových tarifů pro zaměstnance nebo stanovení výše hodinové sazby podle měsíční odměny, která je starostovi nebo místostarostovi vyplácena jako neuvolněnému členovi zastupitelstva obce – viz § 72 zákona o obcích (v tomto případě ovšem bude nutné pro účely výpočtu hodinové sazby určit počet hodin, které starosta nebo místostarosta „tráví“ výkonem funkce, *ad hoc*). Pokud výše hodinové sazby nebude zjevně nepřiměřená konkrétním okolnostem, lze mít všechny uvedené varianty v zásadě za rovnocenné (byť při jejich užití lze dojít k odlišným částkám) a bude proto záležet plně na obci, pro jakou metodiku se rozhodne. **Je však nutné, aby obec při přezkumu hodinové sazby byla Ministerstvu vnitra schopna její kalkulaci řádně prokázat, resp. zdůvodnit, jakým matematickým postupem její výši stanovila.**

II.6 „Osvobození“ od úhrady nákladů (§ 3 odst. 3 nařízení)

Podle § 3 odst. 3 nařízení č. 173/2006 Sb. může *povinný subjekt v sazebníku stanovit a) částku, do jejíž výše nebude po žadateli úhradu nákladů vzniklých na základě jedné žádosti požadovat a b) další případy, v nichž nebude po žadateli úhradu nákladů vzniklých na základě jedné žádosti požadovat.*

Především platí, že povinný subjekt žádné „osvobození“ stanovit nemusí, což zároveň znamená, že je zcela na rozhodnutí obce, od jaké výše nákladů bude jejich úhradu požadovat (viz § 3 odst. 3 písm. a/ nařízení č. 173/2006 Sb.). V rámci dozoru proto není přezkoumáváno ani uplatnění tohoto „osvobození“ ani výše stanovené částky. Z praktického hlediska je vhodné, aby obec úhradu nepožadovala tehdy, jestliže její uplatnění (odeslání oznámení o úhradě žadateli, administrativa s tím spojená) tyto výdaje nepokryje.

Složitější situace však nastává v případě § 3 odst. 3 písm. b), neboť obec by neměla tato další „osvobození“ stanovit způsobem, který by určité subjekty neodůvodněně zvýhodnil nebo naopak znevýhodnil. „Osvobození“ by tedy mělo být uplatňováno na všechny skupiny obyvatel stejně (nemělo by být diskriminační), což znamená, že je v zásadě využitelné jen pro sociální či ekonomické důvody. Vzhledem k soukromoprávní povaze požadavku na úhradu nákladů²² by zřejmě nebylo možné zvýhodnit pouze *občany obce* (event. další osoby mající jim obdobné postavení – viz § 16 a 17 zákona o obcích), neboť takové zvýhodnění nelze ve vazbě na poskytování informací dle InfZ považovat za legitimní²³ (žádost podle InfZ totiž může podat jakákoliv

²² Viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. prosince 2007, č. j. 6 As 12/2006-64.

²³ Viz v této souvislosti rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. března 2007, č. j. 4 As 63/2005-69, publi-

fyzická nebo právnická osoba u kteréhokoli povinného subjektu, a není rozhodné, pro jaké účely informace žádá). Podobně by nebylo v souladu se zákonem, pokud by obec stanovila úhradu nákladů jen pro žadatele, kteří budou žádat o poskytnutí informací za účelem jejich dalšího komerčního využití, nebo pokud by pro tyto žadatele byly sazby úhrad stanoveny vyšší.

Ve vztahu k § 3 odst. 3 písm. b) nařízení č. 173/2006 Sb. by však bylo možno mít za přípustné, pokud sazebník zmocní např. starostu nebo obecní úřad k posouzení, zda v konkrétním případě úhrada nebude požadována. Vzhledem k soukromoprávní povaze nároku na úhradu nákladů (viz výše) bude takové rozhodnutí rozhodnutím obce jako právnické osoby a nikoli rozhodnutím při výkonu veřejné správy podle správního řádu (nejedná se ani o prominutí pohledávky, neboť v době rozhodnutí, že úhrada uplatněna nebude, *de iure* pohledávka dosud neexistuje²⁴).

II.7 Způsob úhrady nákladů

Ačkoli tak InfZ ani nařízení č. 173/2006 Sb. nestanoví, může obec v sazebníku upravit i způsoby úhrady nákladů, např. stanovit, že úhradu lze provést osobně v úředních hodinách obecního úřadu nebo bankovním převodem. Je v zásadě na rozhodnutí obce, jaké způsoby úhrady zvolí, neboť s okamžikem úhrady nákladů je spojen vznik povinnosti obce poskytnout vyžádané informace a je proto zcela legitimní, pokud obec pro účely úhrady nákladů zvolí způsob, jenž jí v daných podmínkách umožní co nejrychleji zjistit, že k úhradě došlo. Zvolený způsob by však neměl žadatele nepřiměřeně zatěžovat.

Jedním z obcí upravených způsobů však musí být vždy platba bankovním převodem, neboť vyhláška č. 442/2006 Sb. povinnému subjektu výslovně ukládá v bodě 5. přílohy č. 1 povinnost zveřejnit „bankovní spojení pro všechny v úvahu připadající platby od veřejnosti ve prospěch povinného subjektu“, přičemž ostatní způsoby přijímání plateb povinným subjektem jsou touto vyhláškou koncipovány jako způsoby doprovodné. **Nebude proto možné stanovit jako jediný způsob platby platbu v hotovosti nebo poštovní poukázkou.**

Obcí zvolený způsob úhrady však není pro žadatele závazný (InfZ v § 17 nezmocňuje povinný subjekt, aby závazně určil způsob platby). Proto i v případě, že povinný subjekt bude např. požadovat úhradu bankovním převodem nebo složenkou je žadatel oprávněn zvolit jiný způsob úhrady. Jestliže však žadatel využije jiný způsob úhrady, pak ovšem musí „snést“, že se povinný subjekt o provedené úhradě dozví až s časovým odstupem a tedy informace poskytne až po tomto okamžiku.

kovaný pod č. 1238 ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č. 7/2007 [publikovaná právní věta: *Pokud žalobce (město – pozn. zpracovatele) poskytuje stejnou službu (zde časová nepřenositelná jízdenka na městskou hromadnou dopravu) za rozdílné (dvoji) ceny podle kritéria místa trvalého pobytu spotřebitele, jedná se o diskriminaci podle § 6 zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele.*]

24 Jiná situace by ovšem nastala v případě, kdy obci již nárok na úhradu vznikl a dodatečně by se žadatel domáhal prominutí pohledávky. V takovém případě by o jejím prominutí musel rozhodnout příslušný obecní orgán.

III. POSTUP MINISTERSTVA VNITRA PŘI PŘEZKUMU ZÁKONNOSTI SAZEBNÍKU ÚHRAD

Jak již bylo uvedeno, sazebník úhrad má povahu dozorovatelného aktu vydaného v samostatné působnosti ve smyslu § 124 zákona o obcích (usnesení nebo jiného opatření)²⁵. Rovněž povinnost jeho zveřejnění je povinností uloženou obci v samostatné působnosti, a proto její splnění podléhá kontrole výkonu samostatné působnosti podle § 129 a násl. zákona o obcích. V kapitole II. byly obsaženy poznámky k přístupu Ministerstva vnitra při posuzování zákonnosti sazebníku z *věcného hlediska*. V této kapitole je dále pojednáno o *procesním postupu* při přezkumu zákonnosti sazebníku.

Ministerstvo vnitra vykonává dozor nad obsahem usnesení, rozhodnutí nebo jiných opatření přijatých obcemi v samostatné působnosti na základě vnějších podnětů nebo na základě zjištění z vlastní činnosti, nikoli plošně (takový dozor by byl při současném počtu obcí a množství jimi vydávaných aktů nerealizovatelný). Proto i přezkum zákonnosti sazebníku úhrad za poskytování informací je vykonáván v drtivé většině případů na základě vnějších podnětů, případně na základě zjištění ministerstva učiněných při výkonu kontroly samostatné působnosti obcí. V rámci tohoto přezkumu ministerstvo kromě posouzení zákonnosti obsahu sazebníku prověřuje též splnění povinnosti podle § 5 odst. 1 a 4 InfZ, tedy zveřejnění sazebníku (být se svou povahou jedná o povinnost, jejíž splnění je prověřováno až v rámci kontrolní pravomoci ministerstva).

Po obdržení podnětu k přezkumu zákonnosti sazebníku úhrad (tento podnět má povahu podnětu podle § 42 správního řádu) Ministerstvo vnitra nejdříve vyzve obec k poskytnutí relevantních dokumentů a vyjádření ve věci (s odkazem na § 128 odst. 3, resp. § 129a odst. 2 zákona o obcích a § 8 odst. 2 správního řádu).

Ministerstvo vnitra především požaduje předložení *sazebníku úhrad*, dále *usnesení, jímž byl sazebník schválen*, včetně údaje o počtu přítomných členů orgánu obce a údaje o počtu hlasujících pro jeho přijetí (event. sdělení, že sazebník byl stanoven starostou nebo obecním úřadem) a *zápis ze zasedání nebo schůze orgánu, který sazebník schválil* (část vztahující se ke schválení sazebníku).

Dále ministerstvo požaduje sdělení, jakým způsobem byly obcí stanoveny jednotlivé sazby, především (s přihlédnutím k obsahu podnětu) jakým způsobem byla určena hodinová sazba za mimořádně rozsáhlé vyhledání informace a výše sazby za pořízení kopií. Od obce je v této souvislosti očekáváno podrobné a přesné vysvětlení, jakým způsobem sazbu určila (např. uvedením výpočtu hodinové sazby za mimořádně rozsáhlé vyhledání informací podílem platových nákladů k počtu zaměstnanců a počtu pracovních hodin; obec v takovém případě musí ministerstvu sdělit rozpočtové prostředky na platy a počet zaměstnanců tak, aby mohla být prověřena správnost výpočtu – viz výše). Dále je obec požádána o sdělení, jakým způsobem je sazebník zveřejněn v souladu s § 5 odst. 1 a odst. 4 InfZ (např. uvedením, zda je sazebník

²⁵ Ministerstvo vnitra podávalo ke dni zhotovení této metodické pomůcky jeden návrh na zrušení sazebníku úhrad (přesněji na zrušení *usnesení*, jímž byl sazebník úhrad schválen), a to ve vztahu k obci Lhotka nad Labem. Krajský soud v Ústí nad Labem návrhu ministra vnitra vyhověl a rozsudkem ze dne 28. března 2007, č. j. 15 Ca 161/2006-40, sazebník zrušil.

přístupný v sídle a úřadovnách obce a na kterém místě je na internetových stránkách obce sazebník zveřejněn způsobem umožňujícím dálkový přístup).

Ministerstvo vnitra rovněž dává obci možnost vyjádřit své stanovisko k obsahu podnětu k výkonu dozoru, který je za tímto účelem obci zaslán. K anonymizaci podatele se přistupuje pouze na základě jím výslovně uvedeného požadavku a pouze tehdy, jestliže se obec může k namítaným pochybením vyjádřit i bez znalosti identity podatele.

Na základě získaných dokumentů Ministerstvo vnitra následně prověří důvodnost podnětu a o výsledku prověření informuje obec i podatele (a to i když v souladu s § 42 správního řádu o poskytnutí takové informace nepožádal). Pokud jsou v sazebníku shledány nedostatky, je obci před případným uplatněním dozorových opatření podle § 124 zákona o obcích poskytnuta metodická pomoc tak, aby tyto nedostatky mohly být obcí dobrovolně odstraněny.

Předmětem dozoru ze strany Ministerstva vnitra je ovšem pouze zákonnost sazebníku úhrady a nikoli jeho aplikace při vyřizování konkrétní žádosti o poskytnutí informací. Přezkum úhrady požadované po žadateli v souvislosti s vyřizováním jím podané žádosti provádí krajský úřad jako nadřízený orgán obce v rámci řízení o stížnosti podle § 16a InfZ.

Zpracoval: JUDr. Adam Furek, Praha, 29. 5. 2009, aktualizováno 4. 9. 2009

Z RELEVANTNÍ JUDIKATURY

(judikatura je dostupná ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu nebo na internetových stránkách tohoto soudu – <http://www.nssoud.cz>; obsah judikátů je však nutné posuzovat s přihlédnutím k platnému právnímu stavu, ke kterému byly vydány)

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. prosince 2007, č. j. 6 As 12/2006-64:

V projednávané věci jde o posouzení otázky, zda požadavek úhrady v souvislosti s poskytnutím informací podle zákona č. 106/1999 Sb. je autoritativním rozhodnutím správního orgánu či soukromoprávním nárokem obligační povahy. Krajský soud se postavil na stanovisko, že jde o občanskoprávní vztah obligační povahy, nikoliv o autoritativní rozhodnutí správního orgánu, s kterýmžto posouzením věci se Nejvyšší správní soud plně ztotožňuje. Lze souhlasit s tím, že znění § 17 odst. 1 uvedeného zákona vylučuje formu správního rozhodnutí, když je přiznáno „oprávnění žádat úhradu“. Úhrada nákladů za poskytnutí informací není tak autoritativním rozhodnutím úřadu v oblasti veřejné správy, nýbrž představuje soukromoprávní nárok obligační povahy, v němž na jedné straně stojí právo povinného subjektu účtovat žadateli za poskytnutí informace a na druhé straně povinnost žadatele o informaci vyúčtovanou cenu zaplatit. Z požadavku povinného subjektu musí pouze vyplývat, čeho se domáhá, a pokud by mu žadatel o informaci nevyhověl, rozhodoval by o něm soud na návrh povinného subjektu v občanskoprávním řízení. Teprve až v tomto soudním řízení může žadatel o informaci v postavení žalovaného uplatnit své námitky proti výši požadované úhrady v rámci procesní obrany. Lze tedy souhlasit se závěrem krajského soudu, že rozhodnutí žalovaného bylo vydáno v rozporu s § 59 zákona č. 71/1967 Sb., když nesouhlas žalobců s výší požadované úhrady neměl být vyřízen formou správního rozhodnutí. Žalovaný měl v úmyslu vydat autoritativní správní rozhodnutí, proto bylo v pravomoci krajského soudu o správní žalobě proti takovému rozhodnutí rozhodnout. Nelze proto souhlasit se stěžovatelem, že řízení před krajským soudem bylo zmatečné, a to pro nedostatek pravomoci Krajského soudu v Praze.

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. října 2004, č. j. 6 A 83/2001-39, publikované pod č. 651 ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č. 9/2005:

Nedůvodnou naopak soud shledal námitku poukazující na nesprávné zpoplatnění poskytnuté informace, neboť shodně se žalovaným dospěl k závěru, že do nákladů za vyhledání informace je třeba započítat také náklady spojené se zpracováním informace, neboť pouhé vyhledání informace bez jejího přenosu např. v písemné podobě na žadatele by pro žadatele nemělo žádný praktický význam. S ohledem na uvedené proto Nejvyšší správní soud dospěl k závěru o přípustnosti extenzivního výkladu ustanovení § 17 zákona č. 106/1999 Sb. shodně se žalovaným.

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. října 2003, č. j. 5 A 119/2001-38, publikované pod č. 74 ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č. 1/2004:

V souzené věci však podle přesvědčení Nejvyššího správního soudu nelze úkony, jež měly zabrat 452 hodin práce zaměstnanců Generálního ředitelství cel, podřadit pod žádný z úkonů, které jsou uvedeny v taxativním výčtu prvního odstavce § 17 zákona č. 106/1999 Sb. a které

umožňují žádat úhradu na jejich realizaci. V případě vyhledání informace o tom, zda subjekty, jimž bylo povoleno nezajišťovat celní dluh, považují toto povolení za předmět obchodního tajemství, se totiž nesporně nejedná o pořízení kopií, opatření technických nosičů dat ani o odeslání informací žadateli (žalobci). Nejedná se ovšem ani o „náklady spojené s vyhledáním informací“, jak byly tyto úkony patrně pochopeny žalovaným. Substantivum „informace“ je zde totiž třeba chápat ve smyslu „informace požadované žadatelem“, nikoliv „jakékoliv informace související se žádostí“. Nejvyšší správní soud nemůže přijmout tento druhý - rozšiřující - výklad slova „informace“ obsaženého v § 17 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., neboť to by vedlo k přímému a ničím nezdůvodněnému zúžení rozsahu práva na informace, které by bylo v rozporu sejména s ústavní ochranou svobodného přístupu k informacím.

Tím, že je zákon o svobodném přístupu k informacím realizací čl. 17 odst. 5 Listiny základních práv a svobod, musí totiž jeho výklad v zájmu ústavní konformity podléhat všem zásadám, kterými se řídí obecně výklad ústavně chráněných základních práv. Je proto nutno zvolit takový výklad pojmu „informace“, který ve svých důsledcích fakticky nezužuje rozsah ústavně zaručených práv. V opačném případě by se orgán aplikující právo dostal do rozporu jednak s obecnou zásadou výkladu ve prospěch práv a svobod a jednak s příkazem šetření smyslu práv a nezneužívání možných omezení, který je obsažen v čl. 4 odst. 4 Listiny základních práv a svobod. Je tudíž nutno i v zájmu dodržení těchto principů chápat pojem „informace“ v § 17 odst. 1 zák. č. 106/1999 Sb. tak, že úhradu lze vyžadovat pouze za vyhledání informací přímo požadovaných žadatelem.

(...)

V souzené věci tak informacemi požadovanými žalobcem byly informace o tom, kterým subjektům a kdy byla vydána a zrušena povolení nezajišťovat celní dluh, nikoliv však informace o tom, zda se v případě jednotlivých subjektů jedná o předmět obchodního tajemství či nikoliv.

Restriktivní přístup ke stanovování úhrad či záloh při poskytování informací je ostatně patrný i z důvodové zprávy k návrhu zákona o svobodném přístupu k informacím, která reflektovala i omezení daná ústavní ochranou práva na svobodný přístup k informacím a původně nepočítala ani s úhradami za vyhledání informací, když uváděla: „Pravidlo, podle něhož se informace zpřístupňují v zásadě bezplatně, vychází z principu, že realizace ústavně garantovaného práva na svobodný přístup k informacím nemůže být podmiňována povinným vyžadováním úhrady za poskytnutí informace, protože by docházelo k znevýhodnění těch žadatelů, kteří za poskytnutí informace nemohou zaplatit, a tím i k porušení ústavní garance. Za zcela oprávněné se však považuje, aby povinný subjekt měl možnost žádat úhradu nákladů spojených s pořizováním kopií, opatřováním nosičů dat a s odesláním informace.“

(...)

Podle názoru Nejvyššího správního soudu však nelze de facto přičítat k tíži žalobci, pokud si není správní orgán I. stupně sám jist, zda může požadované informace vydat či nikoliv. Nelze po něm také požadovat, aby hradil náklady vzniklé v důsledku skutečnosti, že do počítačové databáze nebyla zařazena informace o tom, která povolení lze zveřejnit a která nikoliv. To platí tím spíše, pokud nepanuje jednoznačná shoda, do jaké míry lze pod pojem „úhrada nákladů“ podřadit i úhradu nákladů mzdových, a zvláště pokud v tomto případě tato úhrada dosahuje řádu deseti tisíců korun.

Namísto konstrukce předpokládané zákonem o svobodném přístupu k informacím, podle níž protíváhou úhrady za poskytnuté informace (popřípadě zálohy na tuto úhradu) jsou přímo požadované informace, staví tedy žalovaný konstrukci novou, zákonem nepředpokládanou, podle níž by protíváhou této úhrady či zálohy bylo pouze zjištění, zda informace bude poskytnuta či nikoliv. S ohledem na výši zálohy požadované v tomto případě tak vyvstává zjevný nepoměr, podle něž by žalobce v případě složení zálohy v řádu desítek tisíc korun zřejmě obdržel nikoliv samu požadovanou informaci, ale teprve jen sdělení, že mu informace může být poskytnuta, popřípadě, že mu poskytnuta vůbec být nemůže, nebo jen v omezeném množství případů. Navíc má tato záloha svou výši vůči žalobci nesporný odrazující efekt, přestože jeho žádost nesměřovala ani k nijak rozsáhlé informaci, ani neměla povahu obstrukční.

PŘÍLOHY

Příloha č. 1: Nařízení č. 173/2006 Sb.

**Nařízení č. 173/2006 Sb.
Vlády České republiky
o zásadách stanovení úhrad a licenčních
odměn za poskytování informací
podle zákona o svobodném přístupu
k informacím**

Schváleno: 29.03.2006 Rozesláno/platnost
od: 03.05.2006 Účinnost od: 03.05.2006

- § 1 Předmět úpravy
- § 2 Způsob stanovení výše úhrady
- § 3 Sazebník úhrad nákladů
- § 4 Náklady na pořízení kopií
- § 5 Náklady na opatření technických nosičů dat
- § 6 Náklady na odeslání informací žadateli
- § 7 Náklady na mimořádně rozsáhlé vyhledání
- § 8 Licenční odměna za oprávnění informací užit
- § 9 Účinnost

**173/2006 Sb.
NAŘÍZENÍ VLÁDY
ze dne 29. března 2006
o zásadách stanovení úhrad a licenčních
odměn za poskytování informací
podle zákona o svobodném přístupu
k informacím**

Vláda nařizuje podle § 21 odst. 2 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění zákona č. 61/2006 Sb., (dále jen „zákon“):

**§ 1
Předmět úpravy**

Toto nařízení zapracovává příslušný předpis Evropských společenství 1) a upravuje zásady, podle nichž povinné subjekty stanoví výši úhrad a licenčních odměn za poskytování informací podle zákona.

§ 2

Způsob stanovení výše úhrady

- (1) Výše úhrady se stanoví jako součet dílčích částek odvozených z přímých nákladů na
- a) pořízení kopií (§ 4),
 - b) opatření technických nosičů dat (§ 5),
 - c) odeslání informací žadateli (§ 6) a
 - d) mimořádně rozsáhlé vyhledání informací (§ 7).

- (2) Povinný subjekt stanoví výši úhrady na základě jednotkových sazeb, pokud je to možné. V ostatních případech stanoví povinný subjekt výši úhrady jiným prokazatelným způsobem, zejména na základě individuální kalkulace nákladů.

§ 3

Sazebník úhrad nákladů

- (1) Povinný subjekt v sazebníku úhrad nákladů za poskytování informací (dále jen „sazebník“) stanoví vždy sazby, na jejichž základě určuje výši úhrady.

- (2) Sazby v sazebníku jsou stanoveny na základě aktuálních nákladů a odhadu jejich vývoje v příslušném účetním období podle platných účetních zásad. Sazebník vydá povinný subjekt na dobu účetního období. Dojde-li však v průběhu účetního období k podstatné změně podmínek, za nichž byly určeny náklady, podle kterých byly stanoveny sazby, vydá povinný subjekt nový sazebník.

- (3) Povinný subjekt může v sazebníku stanovit

- a) částku, do jejíž výše nebude po žadateli úhradu nákladů vzniklých na základě jedné žádosti požadovat,
- b) další případy, v nichž nebude po žadateli úhradu nákladů vzniklých na základě jedné žádosti požadovat.

§ 4

Náklady na pořízení kopií

(1) Povinný subjekt stanoví v sazebníku sazby za pořízení 1 kopie v závislosti na druhu kopie a použité technologii kopírování.

(2) V případě informací obsažených v publikacích a tiskovinách vydávaných povinným subjektem se výše úhrady stanoví ve výši ceny za příslušný výtisk, poskytuje-li se informace formou prodeje tohoto výtisku.

§ 5

Náklady na opatření technických nosičů dat

Povinný subjekt stanoví v sazebníku sazby za 1 kus každého druhu technického nosiče dat, které odpovídají pořizovacím nákladům uvedeného nosiče pro povinný subjekt.

§ 6

Náklady na odeslání informací žadateli

(1) Povinný subjekt stanoví v sazebníku sazby úhrad nákladů na odeslání informací žadateli, které zahrnují

- a) balné,
- b) náklady na poštovní služby.

(2) Náklady na balné stanoví povinný subjekt paušální sazbou.

(3) Náklady na poštovní služby tvoří cena uhrazená povinným subjektem provozovateli poštovních služeb.

§ 7

Náklady na mimořádně rozsáhlé vyhledání informací

Povinný subjekt stanoví v sazebníku hodinové sazby odvozené z nákladů na platy, případně mzdy a z ostatních osobních nákladů spojených s mimořádně rozsáhlým vyhledáním informací.

§ 8

Licenční odměna za oprávnění informací užít

(1) Je-li v licenční smlouvě uzavřené podle § 14a odst. 1 zákona sjednána licenční odměna za oprávnění informací užít a není-li její výše určena zvláštním právním předpisem, určí se výše licenční odměny stejně jako výše úhrady stanovená podle tohoto nařízení, která by jinak byla požadována, pokud by informace nebyla předmětem ochrany autorského práva.

(2) Je-li v podlicenční smlouvě podle § 14a odst. 1 zákona sjednána licenční odměna za oprávnění informací užít a není-li její výše určena zvláštním právním předpisem nebo licenční smlouvou mezi povinným subjektem a tím, kdo povinnému subjektu oprávnění užít předmětu práva autorského udělil, určí se výše licenční odměny stejně jako výše úhrady stanovená podle tohoto nařízení, která by jinak byla požadována, pokud by informace nebyla předmětem ochrany autorského práva.

§ 9

Účinnost

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem jeho vyhlášení.

Předseda vlády:

Ing. Paroubek v. r.

Ministryně informatiky:

Ing. Běrová v. r.

1) Směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2003/98/ES ze dne 17. listopadu 2003 o opakovaném použití informací veřejného sektoru.

Příloha č. 2: Vzor sazebníku (základní) – doporučená podoba

Sazebník úhrad za poskytování informací

Obec XXX stanoví v souladu s § 5 odst. 1 písm. f) zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, v platném znění, ve spojení s § 17 tohoto zákona a s nařízením vlády č. 173/2006 Sb., o zásadách stanovení úhrad a licenčních odměn za poskytování informací podle zákona o svobodném přístupu k informacím, a na základě § 102 odst. 3 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), v platném znění, tento **sazebník úhrad za poskytování informací** (dále jako „sazebník“):

čl. I.

Náklady na pořízení kopií

1. Za pořízení jedné černobílé kopie formátu A4:
 - a) jednostranná X Kč
 - b) oboustranná Y Kč
2. Za pořízení jedné černobílé kopie formátu A3:
 - a) jednostranná M Kč
 - b) oboustranná N Kč
3. Za tisk na černobílé tiskárně (formát A4, jednostranný)
jedna stránka X Kč
4. Za poskytnutí kopie nebo tisku v jiném formátu nebo barvě bude účtována skutečná cena za pořízení kopie u komerčního poskytovatele kopírovacích služeb, kterou obec za pořízení kopie nebo tisku bude u tohoto poskytovatele povinna uhradit.
5. V případě informací obsažených v publikacích a tiskovinách vydávaných obcí se výše úhrady stanoví ve výši ceny za příslušný výtisk, poskytuje-li se informace formou prodeje tohoto výtisku.

čl. II.

Náklady na opatření technických nosičů dat

1. 1 ks CD A Kč
2. 1 ks DVD B Kč
3. 1 ks disketa C Kč
4. Jiný technický nosič dat podle pořizovací ceny
5. Pokud žadatel poskytne vlastní technický nosič dat, na který bude možné požadované informace zaznamenat, nebude úhrada tohoto nákladu uplatňována.

Alternativa: Náklady za opatření technických nosičů dat (disketa, CD, DVD, přenosná paměť) budou účtovány podle skutečné pořizovací ceny. Pokud žadatel poskytne vlastní technický nosič dat, na který bude možné požadované informace zaznamenat, nebude úhrada tohoto nákladu uplatňována.

Čl. III.
Náklady na odeslání informací žadateli

1. Náklady na poštovní služby budou vyčísleny dle ceníku České pošty s. p. Náklady na balné účtovány nebudou.
Alternativa: Náklady na balné se stanoví paušální částkou D,- Kč za jednu poštovní zásilku.
2. V případě osobního odběru požadovaných informací nebude úhrada nákladů na odeslání informací žadateli uplatňována.

Čl. IV.
Náklady na mimořádně rozsáhlé vyhledání informací

1. V případě mimořádně rozsáhlého vyhledání informací se stanoví sazba úhrady za každou i započatou hodinu vyhledávání jedním pracovníkem ve výši H,- Kč, která je odvozena od ročních nákladů na platy zaměstnanců obce podle schváleného rozpočtu pro rok V případě mimořádně rozsáhlého vyhledání informací více pracovníky bude úhrada dána součtem částek připadajících na každého pracovníka.
2. Vzniknou-li při mimořádně rozsáhlém vyhledání informací jiné osobní náklady (např. náklady na jízdné), budou tyto účtovány na základě individuální kalkulace.

Čl. V.
Ostatní ustanovení

1. Celková výše úhrady je dána součtem jednotlivých nákladů spojených s poskytnutím požadovaných informací. Jestliže celková výše úhrady nákladů nepřesáhne 100,- Kč, nebude úhrada požadována.
2. Z důvodu hodných zvláštního zřetele může starosta obce od úhrady nákladů zcela nebo zčásti upustit na základě žádosti žadatele.
3. Žadatel může úhradu provést buď v hotovosti v pokladně obecního úřadu v úředních hodinách nebo převodem na bankovní účet obce
4. Tento sazebník se stanoví na účetní období
5. Sazebník byl schválen usnesením Rady obce ze dne,
č. (*pozn. v případě, že sazebník schválila rada obce*).

V, dne

razítko

.....
starosta obce

Příloha č. 3: Vzor oznámení o výši úhrady za poskytnutí informace

(doporučená podoba)

Varianta 1

(při mimořádně rozsáhlém vyhledání informací):

**Obec Bor
Obecní úřad Bor**

č. j. XXX
V Boru, 3. května 2009

Vážený pan
Josef Beneš
Masarykova 24
365 00 Bor

Věc: Oznámení o výši úhrady za poskytnutí informací podle § 17 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů

Obec Bor obdržela dne 1. května 2009 Vaši žádost podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jako „InfZ“), v níž se domáháte poskytnutí informací formou kopií všech usnesení zastupitelstva a rady obce Bor za období od 1. 1. 1991 do 31. 12. 2006 a kopií veškeré korespondence vedené obcí s ústředními správními úřady za uvedené období ve věci výstavby sportovního areálu v obci.

Podle § 17 odst. 1 InfZ mohou povinné subjekty požadovat v souvislosti s poskytováním informací úhradu ve výši, která nesmí přesáhnout náklady spojené s pořízením kopií, opatřením technických nosičů dat a s odesláním informací žadateli; povinný subjekt může žádat úhradu za mimořádně rozsáhlé vyhledání informací. Sazebník úhrad nákladů za poskytování informací (§ 5 odst. 1 písm. f) InfZ) schválila Rada obce Bor svým usnesením č. 25/3 na své třetí schůzi dne 4. ledna 2008; tento sazebník je dostupný na <http://www.obec-bor.cz/sazebnik>.

Obec Bor vyhledala Vámi požadované informace a s odkazem na § 17 odst. 1 a 3 InfZ Vám sděluje výši požadované úhrady spolu se způsobem jejího výpočtu:

Celková výše úhrady: **1340,- Kč**

Z toho činí:

- za jednostranné kopie A4 (usnesení zastupitelstva a rady obce za Vámi uváděné období a korespondence s Ministerstvem vnitra a Ministerstvem financí; s jinými ústředními

správními úřady korespondence vedena nebyla) **830 ks, 1 list/1 Kč 830,- Kč**

- za odeslání informací poštou (dle sazebníku České pošty, s. p.; zásilka nad 3 kg, odeslání doporučeně s dodejkou) + paušální částka balného (10,- Kč)..... **60,- Kč.**
- za mimořádně rozsáhlé vyhledání informací (požadované informace se týkaly velkého časového období, bylo třeba provést vyhledání v mnoha spisech, včetně archivovaných písemností) **vyhledávání prováděly dvě pracovnice obecního úřadu po dobu 3 hodin, vyhledávání tedy celkem trvalo 6 hodin; podle sazebníku je náhrada za mimořádně rozsáhlé vyhledání informací informace stanovena částkou 75,- Kč/hodinu, celkem tedy 450,- Kč.**

Úhradu nákladů je možno učinit **bankovním převodem na č. ú. 245667931/0300 u ČSOB, Praha** nebo **poštovní složenkou na uvedený bankovní účet**. V úředních hodinách obecního úřadu (pondělí a středa 7:30-11:30 a 12:30-16:00) lze úhradu provést též **v hotovosti v pokladně obce**.

Poskytnutí informace je vázáno zaplacením požadované úhrady. Jestliže úhradu do 60 dnů ode dne doručení tohoto oznámení nezaplatíte, bude Vaše žádost odložena (§ 17 odst. 5 InfZ). Informace Vám budou odeslány bezprostředně po zaplacení úhrady.

Proti výši úhrady můžete podat stížnost podle § 16a InfZ. Stížnost můžete podat u obce Bor do 30 dnů ode dne doručení tohoto oznámení (§ 16a odst. 3 písm. a/ InfZ). O stížnosti bude rozhodovat Krajský úřad kraje. Po dobu vyřizování stížnosti neběží lhůta pro zaplacení požadované úhrady.

Ing. Karel Novák
starosta obce Bor

(razítko)

Varianta 2:

(bez mimořádně rozsáhlého vyhledání informací, ale s podrobnou specifikací poskytovaných kopií):

**Obec Bor
Obecní úřad Bor**

č. j. XXX

V Boru, 3. května 2009

Vážený pan
Josef Beneš
Masarykova 24
365 00 Bor

Věc: Oznámení o výši úhrady za poskytnutí informací podle § 17 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů

Obec Bor obdržela dne 1. května 2009 Vaši žádost podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jako „InfZ“), v níž se domáháte poskytnutí informací formou kopií korespondence vedené obcí s Ministerstvem dopravy a Ministerstvem životního prostředí ve věci výstavby sportovního areálu v obci, a to v období od 1. ledna 2009.

Podle § 17 odst. 1 InfZ mohou povinné subjekty požadovat v souvislosti s poskytováním informací úhradu ve výši, která nesmí přesáhnout náklady spojené s pořízením kopií, opatřením technických nosičů dat a s odesláním informací žadateli; povinný subjekt může žádat úhradu za mimořádně rozsáhlé vyhledání informací. Sazebník úhrad nákladů za poskytování informací (§ 5 odst. 1 písm. f/ InfZ) schválila Rada obce Bor svým usnesením č. 25/3 na své třetí schůzi dne 4. ledna 2008; tento sazebník je dostupný na <http://www.obec-bor.cz/sazebnik>.

Obec Bor vyhledala Vámi požadované informace a s odkazem na § 17 odst. 1 a 3 InfZ Vám sděluje výši požadované úhrady spolu se způsobem jejího výpočtu:

Celková výše úhrady: **150,- Kč**

Z toho činí:

1. Za poskytnuté kopie dokumentů celkem 120,- Kč

- a. Dopis obce ministrovi dopravy ze dne 3. ledna 2009, č. j. 5/2009, ve věci žádosti o poskytnutí dotace + přílohy – celkem **20 listů, jednostranných A4 (á 2,- Kč)** .
..... 40,- Kč

- b. Dopis ministra dopravy obci ze dne 2. února 2009, č. j. MD-4567/2009 – odpověď na dopis ze 3. ledna 2009 – **celkem 5 listů, jednostranných A4 (á 2,- Kč)** 10,- Kč
 - c. Dopis starosty obce ministrovi životního prostředí ze dne 3. února 2009, č. j. 15/2009 + přílohy – celkem **20 listů, jednostranných A4 (á 2,- Kč)** 40,- Kč
 - d. Dopis ministra životního prostředí starostovi obce ze dne 10. března 2009, č. j. MŽP 33/2009 – **celkem 10 listů, oboustranných A4 (á 3,- Kč)** 30,- Kč
2. Za odeslání informací poštou (dle sazebníku České pošty, s. p.; zásilka do 1 kg, odeslání doporučeně s dodejkou) + paušální částka balného (10,- Kč)..... **30,- Kč.**

Úhradu nákladů je možno učinit **bankovním převodem na č. ú. 245667931/0300 u ČSOB, Praha** nebo **poštovní složenkou na uvedený bankovní účet**. V úředních hodinách obecního úřadu (pondělí a středa 7:30-11:30 a 12:30-16:00) lze úhradu provést též **v hotovosti v pokladně obce**.

Poskytnutí informace je vázáno zaplacením požadované úhrady. Jestliže úhradu do 60 dnů ode dne doručení tohoto oznámení nezaplatíte, bude Vaše žádost odložena (§ 17 odst. 5 InfZ). Informace Vám budou odeslány bezprostředně po zaplacení úhrady, resp. po prokázání jejího zaplacení obcí.

Proti výši úhrady můžete podat stížnost podle § 16a InfZ. Stížnost můžete podat u obce Bor do 30 dnů ode dne doručení tohoto oznámení (§ 16a odst. 3 písm. a/ InfZ). O stížnosti bude rozhodovat Krajský úřad kraje. Po dobu vyřizování stížnosti neběží lhůta pro zaplacení požadované úhrady.

Ing. Karel Novák
starosta obce Bor

(razítko)

Poznámky

Poznámky

Poznámky

